

Notitie 2012/70074

Onderwerp Opdrachtbeschrijving ten behoeve van de aanbesteding van de accountantsdienst

Portefeuillehouder Auditcommissie

Steller jaap baars

Auditcommissie 22 november

Raadsvergadering

Wettelijke bevoegdheid

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

De Auditcommissie verzorgt in opdracht van de raad de selectie van de accountant. We willen voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 een accountant aanwijzen. We selecteren een accountant voor een periode van twee jaar, met de mogelijkheid om de overeenkomst tot twee maal toe met een (1) jaar te verlengen.

De periode voor een nieuwe overeenkomst inzake de accountantsdiensten gaat idealiter van start bij aanvang van de interimcontrole, in juni 2013.

Wat gaan we daarvoor doen?

We verzorgen een Europese aanbesteding op de accountantsdiensten. We bespreken in deze fase de opdracht waarop de accountant bij onze gemeente kan inschrijven.

De opdrachtbeschrijving geeft eisen en verwachtingen ten aanzien van de accountant weer, in aanvulling op de wettelijke taak van de accountant: het controleren van de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening en de daarbij behorende zaken. Het gewicht dat we aan de eisen ten aanzien van de accountant toekennen bepalen we door middel van de gunningscriteria.

De Auditcommissie zal, gehoord de sessiebespreking van 13 december, in een van de volgende raadsvergaderingen het volledige Programma van Eisen ten behoeve van de aanbesteding aan de raad voor vaststelling voorleggen.

Wat mag het kosten?

De raad wordt voorgesteld om een ondergrens ten aanzien van de aanbesteding te overwegen waardoor het criterium kwaliteit nadrukkelijker aandacht krijgt.

Wie is waarvoor verantwoordelijk?

De gemeenteraad wijst de accountant aan, Gemeentewet artikel 212, lid 2.

De gemeenteraad stelt het programma van eisen vast, Verordening op de accountantscontrole, artikel 3, lid 5.

De Auditcommissie bereidt het Programma van Eisen voor en is belast met de selectie van de accountant, Verordening op de accountantscontrole artikel 3, lid 5.

Na de aanwijzing van de accountant door de raad zal een overeenkomst tussen de gemeente en de accountant worden opgesteld, dit behoort tot de bevoegdheid van het college, artikel 160 Gemeentewet.

De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente en is bevoegd tot het ondertekenen van de overeenkomst tussen de gemeente en de door de raad aangewezen accountant, artikel 171 Gemeentewet.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

In een van de volgende raadsvergaderingen volgt het Programma van Eisen voor vaststelling. De aanbesteding kan daarna door de afdeling I&A worden verzorgd. De Auditcommissie zal in het voorjaar 2013 het selectieproces verzorgen en aansluitend een voorstel tot het aanwijzen van de accountant aan de raad voorleggen.

2. Voorstel

In de raadsessie van 13 december 2012 kan het concept van het Programma van Eisen worden besproken en luistert de Auditcommissie naar de suggesties van de raad, met betrekking tot de gunningscriteria en de andere aspecten van de opdrachtbeschrijving in het Programma van Eisen.

Op basis van het gesprek met de raad wordt het Programma van Eisen definitief opgemaakt en voor vaststelling aan de raad voorgelegd.

3. Uitwerking

Wat willen we bereiken?

We willen een constructieve samenwerking met een vakkundige accountant.

Er is een beperkt aantal accountantskantoren dat de gemeenten kan bedienen, in het bijzonder met betrekking tot de grote gemeenten. Naast kennis en kunde wordt in deze benadering van de aanbesteding de kwaliteit van de communicatie en interactie gezocht.

Op pagina 3 van de beschrijving in de bijlage vindt u de gunningscriteria weergegeven. De kwaliteit van de diensten wordt in de concept-opdrachtbeschrijving door middel van eisen weergegeven. De kwaliteit van de diensten wordt vervolgens krachtig getoetst in de wijze van werken: door middel van casuïstiek en presentatie wordt duidelijk hoe kennis en kunde in de praktijk van het werk en in de interactie tot uitdrukking komt.

Overige relevante informatie

De Auditcommissie is een door de raad ingestelde commissie die de accountant aanstuurt en ten behoeve van vaststelling door de gemeenteraad het Programma van Eisen voorbereidt en de selectiecommissie vormt in de selectieprocedure van de accountant.

In 2008/2009 heeft de aanbesteding tot de selectie en aanwijzing van de huidige accountant, Deloitte, geleid.

Na drie jaar jaar is ervoor gekozen in (februari 2012) om het contract met een jaar te verlengen. In november 2012 is er voor gekozen om niet gebruik te maken van de tweede verlenging van een jaar, maar voor een nieuwe aanbesteding. Dit betekent dat Deloitte de jaarrekening 2012 nog voor haar rekening zal nemen.

De werkwijze van de Auditcommissie met betrekking tot de accountant en de jaarrekeningcontrole is dat sinds 2010 de raad voor het zomerreces het controleprotocol vaststelt. In het controleprotocol wordt bepaald met welke toleranties (hoe diepgaand) de controle door de accountant dient te worden uitgevoerd. In het controleprotocol zijn tevens de wetten en verordeningen van onze gemeente opgenomen, voorzover er financiële gevolgen uit de uitvoering van die wetten en verordeningen volgt. Ten aanzien daarvan toetst de accountant de rechtmatigheid. Voorafgaand aan de vaststelling van het controleprotocol wordt de fracties jaarlijks gevraagd onderwerpen aan te leveren die voor de accountant als specifieke aandachtspunten gedurende zijn controle kunnen worden opgenomen.

Medio maart/april van ieder jaar bespreekt de raad de Jaarstukken. De controleverklaring en het Verslag van bevindingen van de accountant wordt altijd bij de Jaarstukken gevoegd, tezamen met het advies van de Auditcommissie.

4. Ondertekening

Ambtelijke secretaris Auditcommissie

jaap baars

Voorzitter Auditcommissie

Mevr. Drs. Drs. A. de Rooij

Bijlage(n)

- Opdrachtbeschrijving (onderdeel Programma van Eisen)
- Verordening op de Accountantscontrole 2005 Gemeente Haarlemmermeer

Programma van eisen

**Leidraad
ten behoeve van de aanbesteding
Accountantdienst**

Gemeente Haarlemmermeer

1.	Inleiding	
2.	Algemeen	pag. 5
2.1	Doelstelling van de aanbesteding	pag. 5
2.2	Aanvang en looptijd van de overeenkomst	pag. 6
3.	Beschrijving van de opdracht	pag. 6
3.1	De certificerende functie	pag. 6
3.1.1	De jaarrekeningcontrole	pag. 6
3.1.2	Accountant en samenstelling controleteam	pag. 7
3.2	Rapportage	pag. 7
3.2.1	Managementletters	pag. 7
3.2.2	Controletoleranties	pag. 8
3.2.3	Rapporteringtoleranties	pag. 8
3.2.4	Planning van Werkzaamheden	pag. 8
3.3.1	Controle overige verantwoordingen	pag. 9
3.4	De natuurlijke adviesrol van de accountant	pag. 9
3.4.1	Attitude	pag. 9
3.4.2	Visie	pag. 10
3.5	Aansturing door en ondersteuning van de Auditcommissie	pag. 10
3.6	De Bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning	pag. 10
3.7	Beschrijving Prijs en Facturatie	pag. 11
3.8	Duurzaamheid en Social Return	pag. 12
3.8	Presentatie	pag. 13

bijlagen

Bijgaande stukken/bijlagen:

Bijlage 1: Verordening op de Accountantscontrole

Bijlage 2: Controleprotocol 2011

Bijlage 3: Financiële verordening

Bijlage 4: Verordening op de Fractieondersteuning en Verordening op de fractievergoeding

Bijlage 5: Controleplan

Bijlage 6: spoorboekje Planning en Controlcyclus

Bijlage 7: concept jaarplanner 2013 Auditcommissie

Bijlage 8: planning jaarrekening

Bijlage 9: SISA Haarlemmermeer

Bijlage 10: convenant Belastingdienst

Gunningscriteria en weging

Gunningscriteria

Er zal worden gegund gelet op de volgende criteria:

Gunningscriteria		Punten (max.)	Subgunningscriteria	Punten (max.)
1	Prijs	15	Totaalprijs jaarrekening	15
2	kwaliteit	85	Controleaanpak	15
			Adviespotentieel	20
			Projectteam	25
			Presentatie:	
			- visie op controle	10
			- casus/casussen	15
Totaal		100		100

Deel I

Beschrijvend deel ten behoeve van de opdracht

1. Inleiding

Met de Wet dualisering van het gemeentebestuur is de functie van de accountant en de accountantsverklaring geïntroduceerd om de raad in zijn sturende en controlerende functies te versterken. In het gedualiseerde gemeentebestuur is het daarom ook de raad die de accountant aanwijst.

De raad heeft in 2005 zijn Verordening op de accountantscontrole vastgesteld (zie bijlage). In deze verordening zijn de kaders voor de accountantscontrole vastgelegd en vormen mede de basis voor dit programma van eisen.

2. Algemeen

2.1. Doelstelling van de aanbidding

De raad van de gemeente Haarlemmermeer wil met ingang van juni 2013 voor een nieuwe periode zijn accountant aanwijzen.

Wij zoeken een accountant die kan instaan voor hoge kwaliteit van dienstverlening, die zich inleeft in de specifieke context van onze gemeente en meedenkt vanuit onze situatie.

De gezochte kwaliteit van dienstverlening heeft vooral betrekking op goede communicatie, zichtbare aanwezigheid, inlevingsvermogen en gevoel voor verhoudingen binnen een politiek-bestuurlijke organisatie.

Voor de auditcommissie en de raad bent u een gesprekspartner en vertrouwenspersoon op strategisch niveau. Voor college en directie bent u een gesprekspartner die betrokken en kritisch is. Voor corporate controller een sparringspartner op het inhoudelijke vlak.

Excellente dienstverlening en actuele vakkennis is de basis, uw onderscheidend vermogen bestaat uit de inhoud die u geeft aan de relatie met de gemeente Haarlemmermeer.

De raad van de gemeente Haarlemmermeer heeft de ambitie een koploper te zijn op het gebied van financieel beheer. Met deze ambitie wil hij de gemeente op de kaart zetten als een vooruitstrevende en innovatieve organisatie binnen het publieke domein. Binnen dit streven passen recente initiatieven om onze planning en control relevanter en transparanter te maken, om de jaarrekening eerder in het jaar beschikbaar te hebben en de raad beter toe te rusten op zijn rol bij de financiële kaderstelling. Van onze accountant verwachten wij dat deze de raad, het college en de organisatie uitdaagt om ambities te verleggen en samen met de gemeente kansen creëert voor verbetering.

De meerwaarde van de accountant (naast wettelijke controletaken) is gelegen in zijn praktische en toepasbare aanbevelingen om de relatie tussen bevoegdheden en verantwoording vanuit de financiële functie hanteerbaar en inzichtelijk te maken voor organisatie, dagelijks bestuur en gemeenteraad.

Uw dienstverlening bestaat uit:

- I De certificerende functie, gericht op het verstrekken van controleverklaringen bij de jaarrekening en daarbij behorende verantwoordingen en deelverantwoordingen (Sisa)
- II De ondersteuning aan gemeenteraad en zijn auditcommissie, dagelijks bestuur, directie en ambtelijke Organisatie

Hieronder worden de bovengenoemde taken nader uitgewerkt.

2.2 Aanvang en looptijd van de overeenkomst

Met deze aanbesteding wordt een overeenkomst voor twee jaar nagestreefd, met de optie om tot maximaal tweemaal toe het contract voor één jaar te verlengen. De ingangsdatum van het contract is 1 juni 2013 en eindigt op 31 mei 2015. In deze eerste twee contractjaren verzorgt de accountant de controles op de jaarrekeningen van 2013 en 2014.

Programma van Eisen

3.1 De certificerende functie

3.1.1 De jaarrekeningcontrole

Voor de uit te voeren controles geldt dat de accountant kan steunen op de Verbijzonderde Interne Controle die de gemeente zelf uitvoert op basis van een Intern Controle Plan. Momenteel is de gemeente voornemens met de Belastingdienst een convenant horizontaal toezicht te sluiten. De controlemaatregelen die hieruit voortvloeien komen ook onder de werking van het Interne Controle Plan. In de uitvoering van uw dienstverlening (zowel in de prijs als de aanpak) houdt de accountant rekening met het feit dat hij kan steunen op de VIC en het convenant omtrent horizontaal toezicht tussen de gemeente en belastingdienst

- e-1 Voor de jaarrekeningcontrole gelden de reguliere en landelijk geldende regels zoals die zijn neergelegd in onder andere het Besluit accountantcontrole gemeenten, het Besluit Begroten en Verantwoorden en zoals deze door het ministerie van BZK en platforms als de Commissie BBV worden gecommuniceerd.
- e-2 Voor de uit te voeren controles gelden verder voor onze gemeente de Haarlemmermeerse regels die zijn vastgelegd in:
 - De Verordening op de accountantscontrole ex artikel 213 Gemeentewet;
 - De Financiële verordening Haarlemmermeer;
 - Het controleprotocol, hierin kan per jaar aandacht voor specifieke onderwerpen worden gevraagd waaraan de accountant tijdens zijn reguliere controle aandacht besteedt (artikel 2 lid 3 Verordening accountantscontrole).
 - Dit programma van eisen

- e-3 De accountant heeft oog voor de praktische kant van de zaak: de controledruk moet in balans zijn, planningen en werkafspraken dienen haalbaar en hanteerbaar te zijn.
- e-4 De accountantscontrole is gericht op de jaarrekening van de gemeente Haarlemmermeer en resulteert jaarlijks in de hiernavolgende zaken (welke in het Besluit Accountantscontrole gemeenten en onze Verordening op de accountantscontrole nader zijn gedefinieerd):
 1. Controleverklaring en verslag van bevindingen
 2. De managementletter over de interimcontrole. Een samenvatting van de interimcontrole wordt inclusief de follow up van aanbevelingen beschreven in het verslag van bevindingen, zie ook e-24

3.1.2. Accountant en samenstelling controleteam

- e-5 U werkt met een vast controleteam. De leden van het controleteam hebben ervaring met het uitvoeren van controles binnen grotere gemeenten / complexe organisaties. De kennis en deskundigheid van de medewerkers in het team sluiten goed aan op de bestuurlijke en management vraagstukken binnen de gemeente Haarlemmermeer.
- e-6 In uw team is kennis van grondexploitaties aanwezig. De teamleden werken actief aan eigen deskundigheidsbevordering. De werkafspraken binnen het team en de rollen binnen het team zijn voor de opdrachtgever duidelijk. U zorgt voor een goede match tussen ervaringsniveau van de medewerker en de uit te voeren werkzaamheden. Dit blijkt uit de profielbeschrijving en c.v.'s van de leden van het controleteam.
- e-7 De professionele onafhankelijkheid van de leden van het controleteam is gewaarborgd.
- e-8 Wijzigingen in de personele bezetting van directeur/partner en/of leidinggevende van de werkzaamheden in en voor de gemeente Haarlemmermeer kunnen als op zichzelfstaand feit aanleiding zijn tot eenzijdige opzegging van de overeenkomst.
- e-9 Uw offerte bevat een korte beschrijving van de karakteristiek van het controleteam: wat maakt deze groep mensen tot een team en wat zijn de teamrollen.
- e-10 Bij uw offerte ontvangen wij referenties waarin voorgaande eisen zijn benoemd referenties met betrekking tot twee 100.000+ gemeenten.
- e-11 In uw offerte beschrijft u de werkwijze van uw controle

3.2 Rapportage

3.2.1 Managementletters

De managementletter (ML) heeft voor de auditcommissie als functie te kunnen monitoren op de voortgang van werkzaamheden en kwaliteit van de organisatie.

De ML biedt college en organisatie op hoofdlijn inzicht in knelpunten in het financiële beheer en in de (financiële) besturing van de organisatie.

- e-12 De managementletter geeft de auditcommissie op overzichtelijke wijze en op hoofdlijnen inzicht in de kwaliteit van de beheersing van financiële processen en het signaleren van mogelijke knelpunten.
- e-13 De managementletter doet concrete aanbevelingen voor verbetering en u monitort de voortgang van opvolging op eerdere bevindingen.
- e-14 De managementletter is in begrijpelijke taal geschreven, biedt een snel overzicht en een goede balans tussen relevante deelbevindingen en de algemene hoofdlijn.
- e-15 De managementletter wordt vooraf in concept in de Auditcommissie met de accountant besproken.

3.2.2 Controletoleranties

	Verklaring			
	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	≤1%	> 1% ≤ 3%	-	> 3%
Onzekerheden in de controle (% van de lasten)	≤ 3%	> 3% ≤10%	> 10%	-

- e-16 De goedkeuringstoleranties bedragen standaard voor jaarrekening voor fouten: 1% van het totaal der lasten en voor onzekerheden: 3% van het totaal der lasten.
- e-17 De gemeenteraad kan echter besluiten om voor enig jaar de goedkeuringstoleranties te verscherpen voor fouten in het totaal of voor onderdelen der lasten en voor onzekerheden van het totaal of onderdelen der lasten.

3.2.3 Rapporteringtoleranties

- e-18 De rapportagetolerantie is €50.000,-. Afwijkingen boven de €50.000,- worden gerapporteerd.

3.2.4. Planning van werkzaamheden

- e-19 De werkzaamheden en de daarop aansluitende verslaglegging dient plaats te vinden binnen de tijdslijmieten vastgelegd in de Planning en Controle Cyclus (PCC) van de gemeente Haarlemmermeer.
- e-20 De accountant overlegt vier weken voor zowel de aanvang van de interim controle als de jaarrekeningcontrole een overzicht van de benodigde stukken aan de directeur bedrijfsvoering en de corporate controller.

- e-21 De accountant voert twee maanden voor aanvang van de interim- en jaarrekeningcontrole een pre-auditgesprek met de directeur bedrijfsvoering, de corporate controller en de Auditcommissie.
- e-22 De aanvang en het tijdstip van de controles vinden in overleg met de directie plaats.
- e-23 Controleverklaring en verslag van bevindingen volgen binnen drie weken na aflevering van de jaarrekening
- e-24 De managementletter over de interimcontrole wordt elk jaar vóór 1 september toegezonden aan het College met afschrift naar de Auditcommissie.

3.3 Controle overige verantwoordingen

3.3.1 Verantwoording Fractieondersteuning

U verzorgt de controle op de verslagen met betrekking tot de besteding van het budget van fractieondersteuning van de fracties uit de gemeenteraad.;

- e-25 De Verordening op de fractieondersteuning (zie bijlage) is bij deze controle leidend. De controle is er op gericht de juistheid en rechtmatigheid van de fractiebestedingen vast te stellen en tevens de volledigheid van bijdragen en de verslagen over de besteding van de fracties vast te stellen.
- e-26 De gemeenteraad heeft in zijn Verordening fractieondersteuning bepaald dat de controle van het verslag dat elke fractie ter verantwoording over de besteding van de bijdrage voor fractieondersteuning aanlevert, door de accountant- tevens belast met de controle op de jaarrekening- wordt verzorgd.

3.4 De natuurlijke adviesrol van de accountant

Attitude

Voor een constructieve ontwikkeling van besturing en beheersing is vereist dat de paradox van betrokkenheid en onafhankelijkheid goed gehanteerd wordt. Die autonome positie komt in denken en doen tot uitdrukking. De accountant staat in zijn functie voor het belang van Haarlemmermeer, niet voor het belang van zijn kantoor of de beroepsgroep. De managementletter is derhalve geen acquisitieinstrument en de oren hangen niet naar de eigen vaktechnische commissie maar een oordeel wordt gevormd op grond van professioneel oordeelsvermogen in de context van Haarlemmermeer. De gewenste autonomie van de accountant blijkt hier in de moed ook voor de risico's van de eigen en onafhankelijke mening te staan.

- e-27 De Auditcommissie ontvangt alle informatie die vanuit de accountant aan de organisatie wordt overgebracht en beoordeelt welke informatie aan de raad wordt voorgelegd.
- e-28 De accountant woont in ieder geval de vergaderingen van de Auditcommissie bij. Zie ook eis 35.

- e-29 In zijn natuurlijke adviesrol verwacht de raad een proactieve, objectieve en integere adviseur voor de raad, het college en de organisatie.
- e-30 De accountant neemt actief kennis van de uitkomsten van diverse controleorganen binnen de gemeente (zoals de Rekenkamercommissie).
- e-31 Vanuit zijn positie als adviseur geeft de accountant:
 - gevraagd en ongevraagd advies met betrekking tot de begroting en jaarrekening;
 - op verzoek informatie en advies aan de raad, de Auditcommissie, het college, de wethouders, de directie en de controller;
- e-32 De accountant is tevens een klankbord voor de bewaking van de uitvoering, en de voortschrijdende ontwikkeling van de programmabegroting en jaarrekening. Hij kijkt over de schutting mee en ondersteunt de raad binnen de grenzen van zijn vakgebied bij de kaderstellende en controlerende rol. Met name vanuit zijn adviesrol richting college en raad en zijn betrokkenheid bij de administratieve organisatie en interne processen is de accountant als geen andere buitenstaander én als autoriteit in staat om heen en weer te denken tussen doel, proces en resultaat.
- e-33 Voor de corporate controller is de accountant een sparringpartner op het gebied van de beheersing en sturing van de organisatie, die over de grenzen van zijn eigen vakgebied durft mee te denken en het grote geheel overziet.
- e-34 De accountant staat open voor dialoog en weet dat hij voor een organisatie met hoogopgeleide professionals werkt en weegt hun oordeel en inzicht mee in zijn eigen oordeelsvorming, werkt niet vanuit macht en autoriteit maar vanuit deskundigheid en adviesrelatie. Vanuit die positie daagt de accountant de organisatie ook uit tot verbetering, is toegankelijk en laat zijn gezicht op de werkloer zien.

3.4.2. Visie

- e-35 In de aanbieding wordt de visie van de accountant op de natuurlijke adviesfunctie tot uitdrukking worden gebracht.

3.5 Aansturing door en ondersteuning van de Auditcommissie

Ondersteuning Auditcommissie

- e-36 De accountant (partner) is in de overleggen van de Auditcommissie aanwezig. De Auditcommissie vergadert over het jaar genomen gemiddeld tweemaal per kwartaal. De vergaderingen duren niet langer dan twee uur per bijeenkomst.
- e-37 Van de accountant wordt verwacht dat deze in zijn gevraagde en ongevraagde bijdragen in dit overleg is gericht op het versterken van het functioneren van de raad in al zijn functies en het versterken van de Auditcommissie in zijn rol als adviseur en werkvoorbereider van de raad.

3.6 De bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning

De bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning omvat de overige activiteiten gericht op de ondersteuning van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie vanuit de accountantsfunctie.

- e-38 Hier valt in ieder geval onder:
- op basis van externe ontwikkelingen gevraagd en ongevraagd advies gegeven met betrekking tot de verslaglegging en de organisatie van het financieel beheer;
 - desgewenst overleg met de portefeuillehouder Financiën , de griffier, de directie en/of de controller
 - het op verzoek geven van informatie aan, alsmede het adviseren van, de leden van het college en de directie naar aanleiding van de bevindingen van de controles.

3.5 Beschrijving van de algemene eisen en verwachtingen over het geheel van werkzaamheden

Prijs

- e-39 Voor de controlewerkzaamheden (zie de titel 'Jaarrekeningcontrole') geldt een vaste prijs, inclusief alle kosten,
- e-40 De verhouding tussen Controlewerkzaamheden en Advieswerkzaamheden wordt in uw offerte benoemd en uitgesplitst naar medewerkerniveau, aantal uren en activiteiten.
- e-41 De Auditcommissie ontvangt een overzicht van uw uurtarieven per niveau van inzetbare medewerkers en de inzet per niveau op deze opdracht. inclusief alle kosten,
- e-42 De prijs is gebaseerd op de huidige stand van zaken van de administratie organisatie / interne beheersing binnen de gemeente Haarlemmermeer.
- e-43 Offerteverzoeken vanuit de organisatie die niet vallen onder de noemer natuurlijke adviesfunctie worden door u, in overleg met de corporate controller vooraf ter toetsing voorgelegd aan de Auditcommissie.
- e-44 U verantwoordt het aantal uren dat aan de interim controle en de controle van de jaarrekening is besteed aan de Auditcommissie door middel van een schriftelijk overzicht van uw urenregistratie.

	Om kwaliteit als norm concreet te maken en optimale voorwaarden voor een reële bieding te faciliteren wordt u uitgenodigd offerte uit te brengen vanaf 140.000 euro
--	---

U verantwoordt het aantal uren dat aan de interim controle en de controle van de jaarrekening is besteed aan de Auditcommissie door middel van een schriftelijk overzicht van uw urenregistratie.

Facturatie

- e-45 De vaste vergoeding voor uw werkzaamheden brengt u in vier termijnen in rekening.
- e-46 Facturering met betrekking tot meerwerk, dat wil zeggen meer aan werk dan in het contract is overeengekomen is -ongeacht de oorzaak- alleen mogelijk indien daartoe vooraf een schriftelijk voorstel met heldere inhoudelijke én kostentechnische toelichting is ingediend bij de Auditcommissie, of in geval van incidentele verklaringen in opdracht van het college of organisatie: bij die opdrachtgever. De noodzaak van het meerwerk is dus – ongeacht de oorzaak- altijd helder onderbouwd en nooit vanzelfsprekend.

e-47 Buiten de termijnfacturen worden alle adviezen, controles, verklaringen die niet binnen de overeenkomst worden geleverd , gespecificeerd gefactureerd, met vermelding van bestede uren en gehanteerde tarieven inclusief specificatie van het niveau van de betrokken medewerkers. Deze (verzamel)facturen worden per maand t.a.v. de betrokken contactpersoon/afdeling gestuurd onder vermelding van de kostenplaats.

Er worden geen kosten van reis (km's), reistijd, overheadkosten e.d. gefactureerd. Uw tarief is all inclusive.

e-48 De Auditcommissie verleent schriftelijke toestemming voor het verzorgen van meerwerk aangaande de jaarrekeningcontrole. Meerwerk dat niet op grond van deze procedure wordt verricht, wordt niet vergoed.

e-49 De Auditcommissie ontvangt eenmaal per jaar, in het eerste kwartaal van het volgend jaar een kostenoverzicht van alle opdrachten die in het afgelopen boekjaar door de accountant ten laste van de gemeente Haarlemmermeer zijn verricht. In dit overzicht dient in ieder geval de opdrachtgever (bestuursorgaan of functionaris van de gemeente), onderwerp, factuurdatum, factuurbedrag en totaal van de facturen opgenomen te zijn.

Duurzaamheid en Social Return

e-50 Bij de offerte wordt het bedrijfsbeleid met betrekking tot Duurzaamheid meegezonden.

e-51 Uit het jaarbedrag van de overeenkomst wendt u 2% aan ten behoeve van social returnIn uw bedrijfsvoering.

- Bijlage 1: Verordening op de Accountantscontrole**
- Bijlage 2: Controleprotocol 2011**
- Bijlage 3: Financiële verordening**
- Bijlage 4: Verordening op de Fractieondersteuning en Verordening op de fractievergoeding**
- Bijlage 5: Controleplan**
- Bijlage 6: spoorboekje Planning en Controlcyclus**
- Bijlage 7: concept jaarplanner 2013 Auditcommissie**
- Bijlage 8: planning jaarrekening**
- Bijlage 9: SISA Haarlemmermeer**
- Bijlage 10: Convenant Belastingdienst**

Bijlage 9: SISA (Single Information Single Audit)

Het meest actuele overzicht van eisen aan de gemeente Haarlemmermeer is te raadplegen op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken:

Op dit moment zijn de volgende onderwerpen voor Haarlemmermeer in de SISA kruisjeslijst van BZK opgenomen:

Overzicht SISA voor Haarlemmermeer

Specifieke uitkeringen 2012		
4D	Regeling brede scholen 2009	OCV
5D	Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009	OCV
9D	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)	OCV
1G	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	SZV
-C1G 2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) (Gemeenten (incl. WGR) Totaal 2010)	SZV
2G	Gebundelde uitkering (WWB+WIJ+IOAW+IOAZ+levensonderhoud beginnende zelfstandigen Bbz 2004+WWIK)	SZV
3G	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	SZV
5G	Wet Participatiebudget (WPB)	SZV
10H	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)	VW
E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden	I&M
Via provincie		
	Programma externe veiligheid (EV) SiSa tussen medeoverheden	

VERORDENING ACCOUNTANTSCONTROLE 2005 GEMEENTE HAARLEMMERMEER

De raad van de gemeente Haarlemmermeer besluit;

gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten;

vast te stellen:

Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Haarlemmermeer.

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. Accountant

Een door de raad benoemde:

- a. registeraccountant of
- b. accountant-administratieconsulent met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in het derde lid van artikel 36 Wet op de Accountant-administratieconsulenten of
- c. organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening.

2. Accountantscontrole

De controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant van:

- a. het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- b. het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
- c. het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
- d. de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;

waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen.

3. Rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole

Het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole gemeenten.

4. Deelverantwoording

Een in opdracht van de raad ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-eenheid binnen de gemeentelijke organisatie, welke verantwoording onderdeel uit maakt van de jaarrekening.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door de raad te benoemen accountant.
2. De raad stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast.
3. De raad kan in het programma van eisen opnemen, dat de raad jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de gemeentelijke producten en de gemeentelijke organisatieonderdelen, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringtoleranties hij daarbij dient te hanteren.

Artikel 3. De auditcommissie

1. Een door de raad uit zijn midden ingestelde auditcommissie stuurt de accountant aan en vormt voor de accountant het eerste aanspreekpunt bij eventuele problemen bij de uitvoering van de opdracht.
2. De auditcommissie bestaat uit 5 leden en benoemt vanuit zijn midden een voorzitter.
3. De auditcommissie stelt voor zijn werkzaamheden een Reglement van Orde op en zendt dit ter vaststelling aan de gemeenteraad.
4. De auditcommissie heeft tot taak, ten behoeve van de controle door de gemeenteraad van het door het college gevoerde financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie, de overgelegde verantwoordingsstukken in het kader van de jaarrekening als geheel of op onderdelen van de algemene dienst en de door de gemeenteraad aangewezen bedrijven en/of fondsen, te onderzoeken. De taak van de auditcommissie omvat tevens de verantwoording van de relatie van de gemeenteraad met gesubsidieerde instellingen en gemeentelijke deelnemingen.
5. De auditcommissie heeft tot taak, ten behoeve van de selectie van de accountant,
 - a. het voeren van overleg met het college over de voorbereidingen van de aanbesteding van de accountantscontrole;
 - b. het ten behoeve van vaststelling door de gemeenteraad voorbereiden van het programma van eisen, zoals bedoeld in artikel 2 lid 2 alsmede in geval van een Europese aanbestedingsprocedure een voorstel voor de selectiecriteria en de weging daarvan;
 - c. het vormen van de selectiecommissie in de selectieprocedure.

Artikel 4. Informatieverstrekking door college

1. Het college is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de auditcommissie ten behoeve van controle door de accountant.
2. Het college stuurt de gecontroleerde jaarrekening aan de raad op een in overleg met de auditcommissie te bepalen moment.

Artikel 5. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek afstemmingsoverleg plaats tussen de accountant, de auditcommissie, een vertegenwoordiger van de rekenkamercommissie, de griffier, de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris, de concerncontroller. Overleg met de rekenkamercommissie vindt plaats indien daar volgens beide partijen reden toe is.

Artikel 6. Toegang tot informatie

De accountant is bevoegd bij verbonden partijen informatie op te vragen met betrekking tot de in de jaarrekening van die partij gepresenteerde baten en lasten en de rechtmatigheid daarvan. Verbonden partijen dienen hier medewerking aan te verlenen, indien zulks in de subsidieverlening of de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd. De accountant kan, indien de informatie daartoe aanleiding geeft, bij de betrokken partij een onderzoek instellen.

Artikel 7. Overige controles en opdrachten

1. Het college kan de door de raad benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het college informeert de auditcommissie vooraf of, indien dat door het spoedeisende karakter niet mogelijk is, zo spoedig mogelijk, over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. De auditcommissie kan in situaties waarin hij van oordeel is dat er sprake is van strijdigheid van een opdracht van het college met de onafhankelijkheid van de accountant in overleg met de accountant besluiten dat de opdracht niet wordt uitgevoerd.

3. Het college draagt de zorg voor de verantwoording aan derden en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het college bevoegd hiervoor de opdracht verlenen aan een andere dan de door de raad benoemde accountant, indien dit in het belang van de gemeente is.

Artikel 8. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de auditcommissie en zendt een afschrift hiervan aan het college.
2. De accountant bespreekt de concept accountantsverklaring en het conceptverslag van bevindingen met de auditcommissie. Vervolgens legt de accountant de conceptaccountantsverklaring en het conceptverslag van bevindingen voor aan het college met de mogelijkheid om schriftelijk op deze stukken te reageren. Hierna zendt de accountant, op een in overleg met de auditcommissie te bepalen moment, aan de raad de accountantsverklaring, het verslag van bevindingen, de integrale reactie van het college en het nawoord van de accountant bij de reactie van het college. In dit nawoord geeft de accountant aan of de reactie van het college aanleiding heeft gegeven tot aanpassingen in de concept-accountantsverklaring en het conceptverslag van bevindingen en zo ja, welke dat zijn.
3. De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken het verslag van bevindingen met de auditcommissie.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 4 november 2005 onder intrekking van de verordening op de accountantscontrole zoals vastgesteld in de raad van 11 december 2003.

Artikel 10. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als "Verordening accountantscontrole 2005".

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 3 november 2005

De griffier,

De voorzitter,

dr. M.J.E.M. van Dam

mr. A.Ph. Hertog

